

До
Г-н Владимир Малинов
Изпълнителен директор
„Булгартрансгаз“ ЕАД
Бул. „Панчо Владигеров“ № 66
1336 София

ОТНОСНО: Становище във връзка с публична консултация по чл.26 на Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ

Уважаеми г-н Малинов,

С настоящото писмо представяме на Вашето внимание становището на „Овергаз Мрежи“ АД във връзка с публична консултация по чл.26 на Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ, както следва:

I. Проект за изменение на Методика за определяне на цени за достъп и пренос през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД („Проекта за изменение на Методиката“, „Проекта“).

Бихме искали да обърнем внимание на това, че § 3 от Преходните и заключителни разпоредби („ПЗР“) на Проекта противоречи на чл. 13, пар. 1, ал. 1 от Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 („Регламент 715/2009“). Горепосочената разпоредба на Регламент 715/2009 изисква тарифите или методиките, прилагани за тяхното изчисление, които операторите на преносни системи прилагат и които се одобряват от регулаторните органи, да се прилагат по недискриминационен начин. Това означава, че методиките трябва да се прилагат еднакво за всички ползватели на газопреносната система в съответната държава членка.

По своето същество § 3 от ПЗР на Проекта за изменение на Методиката определя дискриминационен начин за прилагане на Методиката – определянето на цени за достъп и пренос се извършва при отчитане наличието на действащи дългосрочни договори с фиксирани цени. По този начин определянето на цени за достъп и пренос на природен газ се извършва само спрямо свободния капацитет от мрежата, без да предвижда възможност за предоставяне по същия ред на капацитета, резервиран по силата на действащ дългосрочен договор за пренос.

Съгласно чл. 13, пар. 1, ал. 4 от Регламент 715/2009 „държавите членки гарантират, че след преходен период до 3 септември 2011 г. таксите за мрежата няма да се изчисляват на основата на договорни пътеки“. Изискването означава, че след посочената дата е забранено определянето на такси за пренос на природен газ по силата на договори.

Същевременно § 5 от ПЗР на Проекта за изменение на Методиката определя, че сключените преди 17.07.2012 г. договори за пренос на природен газ, по които страна е „Булгартрансгаз“ ЕАД, се изпълняват до приключването им при договорните условия на тарифите за пренос. Разпоредбата допуска определяне на тарифите за пренос по силата на договори и след 3 септември 2011 г. и по този начин влиза в противоречие с чл. 13, пар. 1, ал. 4 от Регламент 715/2009.

Необходимо е да се отчете и общоизвестното обстоятелство относно смяната на входната точка при „транзита“ на природен газ към Турция, Гърция и Северна Македония, имащо като краен резултат редуциране на общия приход от преноса на тези обеми. Ако с достатъчно основание се предположи, че при транзитирането на въпросните обеми е действала клаузата „ship-or-pay“, то намаляването на приходите е пряк резултат от доброволния отказ на оператора на газопреносната мрежа от прилагането на клаузата. Дори да се приеме, че това е право на оператора като страна в търговските взаимоотношения с ползвателя и негов клиент, то не би следвало отказът от този приход да се възстановява от всички останали ползватели, респективно техните клиенти, въз основа на реда, установен в Методиката – на база на необходимите приходи, включващи експлоатационни разходи, амортизации и възвращаемост върху инвестициите в газова инфраструктура. Поради това считаме, че в изменената Методика следва да се включи текст, който урежда забрана за оператора, в случаите, когато доброволно се отказва от правото си по клауза „ship-or-pay“, да преразпределя този приход към другите ползватели на газопреносната система.

II. Документ за окончателна консултация по чл. 26 от Регламент (ЕС) 2017/460 за установяване на мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на природен газ („Документа“).

1. Изготвеният от „Булгартрансгаз“ ЕАД анализ на прилагания в предходния регулаторен период матричен подход за разпределение на разходите и предложението за използване на същия в следващия регулаторен период сравнен с методологията за капацитетно претеглено разстояние показва:
 - капацитетните продукти за потребителите на природен газ от България с входна точка „Странджа/Малкочлар“ са с 30% по – скъпи при матричния подход;
 - капацитетните продукти за потребителите на природен газ от България с изход „Изходна зона България“ са със 119% по – скъпи при матричния подход.
2. Липсва обосновка за използваното съотношение за разпределение на необходимите приходи (85/15) между цената за достъп и цената за пренос. Не е отчетена степента на развитие на българския газов пазар. Световната практиката е да се стартира с по – висок дял на компонента за пренос и постепенно да намалява до достигане на 100% цена за капацитет.
3. Липсва обосновка за разпределението на необходимите приходи от цена за достъп по входни/изходни точки в съотношение 50:50 (вероятно заместено от цитат от Регламент (ЕС) 2017/460), отново без да са отчетени особеностите на българския пазар.
4. Изчислената индикативна цена за пренос, при отчитане на плащанията на вход и изход на компонентите за пренос и технологичната компонента, за газовата година 2020/2021 г. е с 52% по-висока от действащата за 2019/2020 г.
5. От представената таблица, показваща структурата на очакваните приходи не става ясно поради каква причина е предвидено увеличение на „Приходите, покривани от входно-изходната тарифна система“ с 26% спрямо отчетните данни за 2018 г. Най-вероятно това се дължи на предвидените инвестиционни и

оперативни разходи по проекта „Балкански поток“. Но за да не се натоварват финансово ползвателите на преносната мрежа срещу тези допълнителни разходи следва да има предвидени допълнителни количества транспортиран газ.

Уважаеми г-н Малинов,

Поставените по-горе въпроси и предложения са от съществено значение за развитието на пазара на природен газ. Поради това очакваме да бъдат отразени в окончателните варианти на представените за публична консултация документи.

С уважение,

Огнян Захариев
Упълномощен представител
„Овергаз Мрежи“ АД